

27 maart 2019
Auteur: Jeroen Kester

Onderzoek: Religieus onderwijs

Samenvatting

Meerderheid wil religieus onderwijs afschaffen

Een meerderheid (60 procent) is voor de afschaffing van het onderwijs met religieuze grondslag. Dat blijkt uit onderzoek van EenVandaag onder ruim 35.000 leden van het Opiniepanel. Het is een slechte zaak, zegt 63 procent, dat de overheid dergelijke scholen subsidieert.

Niet meer van deze tijd

Het huidige onderwijssysteem, waarbij financiering van openbaar en bijzonder onderwijs werd gelijkgesteld, stamt uit begin vorige eeuw. Slechts een kwart (26 procent) vindt het belangrijk dat er in Nederland nog religieus onderwijs kan worden gevolgd. Bijna tweederde (64 procent) vindt het niet meer van deze tijd. Een panellid daarover: "Religieus onderwijs is één van de laatste restanten van de verzuiling. De verzuiling is weg en hopelijk religieus onderwijs straks ook."

Onderwijs moet neutraal zijn

Daarnaast vinden mensen dat onderwijs in Nederland ⁸neutraal⁹ moet zijn en los moet staan van een bepaalde overtuiging of religie. "Elke school zou op dezelfde wijze kennis moeten overbrengen. Er mag wel onderwijs over religie worden gegeven, maar dan neutraal en over alle religies", zegt een ondervraagde. Verder vinden mensen godsdienst een privé-zaak en zijn mensen van mening dat religieus onderwijs botst met wetenschappelijke lesstof.

Zelf betalen voor religieus onderwijs

Twee op de drie mensen (64 procent) vinden dat ouders het zelf moeten bekostigen als zij per se willen dat hun kind religieus onderwijs krijgt. Een evengrote groep (63 procent) vindt het een slechte zaak dat de overheid religieus onderwijs financiert. "Er is vrijheid van onderwijs, maar die vrijheid betekent niet dat de overheid dat dan maar dient te betalen", aldus een panellid.

Nieuwe splijtzwam coalitie

Het religieus onderwijs zorgt voor nieuwe spanningen in de coalitie, nadat VVD-leider Klaas Dijkhoff de vrijheid van onderwijs openlijk ter discussie stelde. ChristenUnie-leider Gert-Jan Segers wil het systeem niet aanpassen.

Huidige kiezers van de coalitiepartijen zijn eveneens verdeeld over dit thema. De achterbannen van de ChristenUnie (85 procent) en het CDA (70 procent) zijn tegen het afschaffen van religieus onderwijs. Kiezers van de VVD (60 procent) en D66 (68 procent) zijn juist in meerderheid voor het afschaffen daarvan.

Subsidie

'Stop subsidie religieus onderwijs'

Vind je het een goede of een slechte zaak dat het in Nederland mogelijk is om onderwijs te volgen met een religieuze grondslag?

Een goede zaak: 36%
Een slechte zaak: 55%
Weet niet / geen mening: 9%

In hoeverre vind je het wel of niet belangrijk dat er in Nederland onderwijs wordt gegeven op basis van een godsdienst?

Heel belangrijk: 11%
Redelijk belangrijk: 16%
Niet zo belangrijk: 24%
Helemaal niet belangrijk: 48%
Weet niet / geen mening: 1%

De overheid betaalt voor zowel openbaar als religieus onderwijs. Daarvoor moeten scholen voldoen aan voorwaarden. Zo moet het onderwijs van voldoende kwaliteit zijn. Ook zijn er bijvoorbeeld eisen voor het minimum aantal leerlingen, de bevoegdheid van leraren en het aantal uren onderwijs.

Vind je het een goede of slechte zaak dat de Nederlandse overheid onderwijs met religieuze basis subsidieert?

Een goede zaak: 27%
Een slechte zaak: 63%
Weet niet / geen mening: 10%

'Onderwijs behoort neutraal en goed te zijn, vrij van religie of levensovertuiging.'

'Religieus onderwijs is één van de laatste restanten van de verzuiling. Die verzuiling is allang weg en dat zou religieus onderwijs ook moeten zijn.'

'Geloof is een privé-zaak. Neutraal onderwijs zorgt voor betere integratie.'

Afschaffen

Meerderheid voor afschaffen

Sommige mensen pleiten ervoor om onderwijs met religieuze grondslag af te schaffen. Zij vinden het niet meer passen bij deze tijd en denken dat het leidt tot verdeling in de samenleving. In dat geval blijven er alleen maar openbare scholen over. Andere mensen vinden dat religieus onderwijs moet blijven bestaan omdat het leerlingen waarden meegeeft die belangrijk zijn in de Nederlandse maatschappij.

Vind je dat onderwijs met religieuze grondslag wel of niet moet worden afgeschaft in Nederland?

Moet wel worden afgeschaft: 60%
Moet niet worden afgeschaft: 34%
Weet niet / geen mening: 6%

Kiezers van coalitiepartijen zijn verdeeld over het wel of niet afschaffen van religieus onderwijs. De achterbannen van de ChristenUnie (85 procent) en het CDA (70 procent) zijn tegen het afschaffen van religieus onderwijs. Kiezers van de VVD (60 procent) en D66 (68 procent) zijn juist in meerderheid voor het afschaffen daarvan.

'Al ben ik zelf niet gelovig, doordat ik op een religieuze (hervormde) basisschool onderwijs heb genoten, heb ik mijns inziens wel goede normen en waarden meegekregen.'

Stellingen religieus onderwijs

Niet meer van deze tijd

Ben je het eens of oneens over de volgende stellingen over onderwijs in Nederland?

'Onderwijs met religieuze basis past niet meer bij deze tijd.'

Eens: 64%
Oneens: 32%
Weet niet / geen mening: 4%

'Het christendom geeft kinderen waarden mee die belangrijk zijn in de Nederlandse samenleving.'

Eens: 47%
Oneens: 41%
Weet niet / geen mening: 12%

'Als ouders per se onderwijs met religieuze grondslag willen voor hun kind, moeten zij dat zelf bekostigen en niet de overheid.'

Eens: 64%
Oneens: 29%
Weet niet / geen mening: 7%

'Onderwijs op religieuze scholen is beter dan op openbare scholen.'

Eens: 12%
Oneens: 64%
Weet niet / geen mening: 25%

Verschillende soorten onderwijs

Islamitisch onderwijs slechter imago dan christelijk onderwijs

Als jij zou mogen bepalen, welke vormen van religieus onderwijs moeten wat jou betreft wel of niet kunnen in Nederland?

	Moet wel kunnen	Moet niet kunnen	Weet niet / geen mening
Christelijk onderwijs (Katholiek, protestants, reformatorisch)	49%	46%	5%
Islamitisch onderwijs	24%	69%	7%
Joods onderwijs	40%	52%	8%

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek, gehouden van 2 tot en met 9 april, deden 35.270 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Jeroen Kester: jeroen.kester@eenvandaag.nl

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

De resultaten van het EenVandaag Opiniepanel worden gepresenteerd door Gijs Rademaker en Joyce Boverhuis in EenVandaag (ma-za 18:15 uur, NPO1)

